

Zasady terapii logopedycznej

Zasadami terapii logopedycznej określa się najogólniejsze reguły, którymi logopeda powinien kierować się i których powinien przestrzegać przy planowaniu oraz prowadzeniu terapii logopedycznej. Wywodzą się one z metodyki terapii pedagogicznej i psychologicznej.

Należą do nich:

Zasada wczesnego rozpoczynania terapii zakłada, że wczesna interwencja skraca czas terapii i zwiększa jej efektywność.

Zasada indywidualizacji zakłada indywidualne podejście do każdego ucznia. Można ją rozpatrywać w aspektach:

- program terapii powinien być opracowany do konkretnego ucznia i pod kątem jego osobistego problemu oraz rodzaju zaburzenia,
- środki, metody i pomoce powinny być dostosowane do możliwości psychofizycznych ucznia,
- ćwiczenia należy prowadzić indywidualnie, chociaż czasami wskazane jest prowadzenie terapii grupowej (np. zajęcia relaksacyjne, logorytmika, ćwiczenia oddechowe, słuchowe, itp.).

Zasada wykorzystania w procesie terapii wszelkich możliwości ucznia zakłada, że należy angażować maksymalną liczbę zmysłów i wykorzystywać posiadane przez ucznia umiejętności.

Zasada kompleksowego oddziaływania zakłada, że istnieje potrzeba prowadzenia równoległe do terapii logopedycznej również terapii zaburzeń emocjonalnych i zachowania oraz terapii pedagogicznej, ponieważ z zaburzeniami mowy często współwystępują inne zaburzenia (emocjonalne, zachowania, osobowości, rozwoju umysłowego, funkcji percepcyjno - motorycznych, laterelizacji).

Zasada aktywnego i świadomego udziału zakłada, że uczeń musi czuć potrzebę ćwiczeń i rozumieć konieczność udziału w zajęciach. Wskazane jest zatem pobudzanie jego zainteresowania terapią, podnoszenie poziomu motywacji, stosowanie jak najczęściej wzmocnień pozytywnych (nagrody i pochwały).

Zasada współpracy z najbliższym otoczeniem zakłada, że uczeń i jego najbliższe otoczenie mają prawo do rzetelnej informacji na temat rodzaju, stopnia i przyczyn zdiagnozowanych

zaburzeń oraz omówienia programu i sposobu terapii, czasu jej trwania, przewidywanych efektów.

Zasada systematyczności zakłada rytmiczność i systematyczność ćwiczeń według z góry określonych schematów, zgodnych z metodyką pracy logopedycznej. Zawierają one pewne następujące po sobie etapy, których kolejność należy bezwzględnie przestrzegać. Przejście do kolejnego etapu uwarunkowane jest utrwaleniem poprzedniego.

Zasada stopniowania trudności zakłada, że terapię zawsze należy rozpoczynać od ćwiczeń najłatwiejszych dla danego ucznia przechodząc kolejno do coraz trudniejszych, mniej znanych i nowych.

Kierując się zasadami terapii logopedycznej należy pamiętać o tym, że:

1. Nie poprawiamy publicznie dziecka z wadą wymowy, gdyż zwracanie uwagi prowadzi do pogłębienia wady i niekorzystnych zmian emocjonalnych i psychicznych.
2. Udział dziecka w zajęciach ma charakter dobrowolny.
3. Dziecko pracuje według programu ułożonego przez logopedę.
4. Zajęcia logopedyczne prowadzone są w małych grupach, w atmosferze spokoju, pogody, akceptacji, wspólnej zabawy.
5. Chwalimy dziecko za każdą próbę (nawet nieudaną) poprawy wadliwej wymowy; dziecko nie może zniechęcić się brakiem sukcesu.
6. Tempo pracy dostosowane jest do możliwości dziecka.
7. Istotną stroną pracy z dzieckiem jest systematyczność i rytmiczność - dłuższe przerwy w pracy powodują cofnięcie się nabytych umiejętności.
8. Każde dziecko objęte terapią posiada zeszyt, do którego wpisywane są instrukcje do ćwiczeń wprowadzanych na zajęciach, treść ćwiczeń oraz polecenia do wykonania w domu.
9. Zajęć logopedycznych nie prowadzi się w okresach niedyspozycji dziecka.
10. Skuteczność terapii logopedycznej zależy od wielu czynników:
 - postawy dziecka,
 - postawy opiekuna,
 - pomocy najbliższego otoczenia,
 - kontaktu z logopedą.

W terapii logopedycznej szczególną uwagę należy zwrócić na to, by plan terapii ułożyć tak, aby stopniowo wprowadzać do ćwiczeń nowe głoski, biorąc pod uwagę wiek

dziecka, etap rozwoju mowy, chęć pomocy rodziców. Pracę zaczynamy od ćwiczeń usprawniających prawidłową wymowę jednej głoski, uzyskując właściwy dla niej dźwięk, następnie utrwalamy ją w izolacji, sylabach, wyrazach, połączeniach wyrazowych i zdaniach. Nie pracujemy jednocześnie nad kilkoma głoskami – dopiero mając pewność, że dana głoska jest utrwalona i prawidłowo realizowana przez dziecko w mowie spontanicznej, możemy przejść do ćwiczeń nad kolejną głoską. Wyjątkiem od tej reguły jest ćwiczenie prawidłowej wymowy głoski R, której terapię rozpoczynamy zazwyczaj od ćwiczeń w grupach spółgłoskowych (np.,tr,dr,pr,br).

Opracowanie : Beata Mandrela-Kazanców

Źródła:

Kinga Kozłowska, Wady wymowy możemy usunąć, Kielce 1998)

<https://epedagogika.pl/zasady-i-zadania/ogolne-zasady-dydaktyki-i-terapii-logopedycznej-zaburzen-artykulacyjnych-cz.-1-1882.html>

<https://www.logopedia.net.pl/artykuly/101/zasady-terapii-logopedycznej.html>